

Klachtnummer 2020/013

Bij klachten over ongewenst intimiderend gedrag is de perceptie van het slachtoffer leidend. Vanwege het onveilige gevoel dat bij de onderwijsassistent en haar collega's door het gedrag van de leerling is ontstaan, heeft de school terecht een maatregel aan de leerling opgelegd. Een interne schorsing kan niet slechts vanuit praktische overwegingen "verzwaard" worden naar een externe schorsing. De externe schorsing is niet proportioneel. Het komt de Commissie voor, dat gezien het aanbod om de schorsing uit het leerling dossier te halen, de school de omstandigheid van de externe schorsing heeft willen verzachten. Een interne opgelegde schorsing als maatregel, zou redelijk geweest zijn gezien de omstandigheden en gezien de ernst van het voorval. Daar de schorsing op verzoek van klager is verplaatst naar een voor hem geschikter moment en ook uit het leerling dossier zal worden verwijderd, is klager verder niet in zijn belangen geschaad. Door het bevoegd gezag is reeds geoordeeld dat de procedure met betrekking tot het eerste schorsingsbesluit niet juist gevolgd is. Omdat het schoolbestuur dit klachtonderdeel al gegrond heeft verklaard, heeft klager geen belang meer bij behandeling van dit onderdeel van de klacht door de Commissie. De omissie in de procedure is in tweede instantie hersteld. De procedure met betrekking tot het herstelde schorsingsbesluit is juist gevolgd.

Aan:

Het bestuur van Stichting * te (plaatsnaam) (hierna te noemen: het bevoegd gezag),
inzake de klacht van * (hierna te noemen: klager).

I. Het verloop van de procedure

Bij e-mail van 4 februari 2020 heeft klager een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie). De klacht is gericht aan * en *, respectievelijk rector van * te (plaatsnaam) en voorzitter van het college van bestuur (verder te noemen: de school en aangeklaagden).

Klager heeft zijn klacht op 6 en 11 februari 2020 aangevuld.

Op 20 februari 2020 is het verweer, opgesteld door de rector (voornoemd) en *, bestuurssecretaris, ontvangen.

Naar aanleiding van de Corona maatregelen heeft de voorzitter besloten de klacht verder schriftelijk af te handelen. Klager en verweerder zijn in de gelegenheid gesteld repliek en dupliek in te dienen. Eveneens zijn er schriftelijk nog aanvullende vragen aan het bevoegd gezag gesteld.

Naar aanleiding van alle schriftelijk verkregen informatie heeft de Commissie op 29 mei 2020 na een interne beraadslaging het advies geformuleerd.

II. Standpunt klager

Samengevat luidt het standpunt van klager als volgt.

Op 4 december heeft er een incident plaatsgevonden tussen * (een meerderjarige leerling uit 6 VWO) en de onderwijsassistent Engels. De aanleiding tot het incident was dat * uit de les werd gestuurd wegens praten. De onderwijsassistent heeft hem beschuldigd van intimiderend gedrag. * beschuldigt echter de onderwijsassistent van intimiderend gedrag naar hem toe.

Naar aanleiding van het incident zijn er verschillende gesprekken met * gevoerd, waarbij niet over een schorsing is gesproken. * heeft zijn excuses aangeboden en had hij de indruk dat de casus daarmee was afgerond.

Vervolgens is er op 6 december door de afdelingsleider aan * een brief met betrekking tot een externe schorsing voor 10 december overhandigd.

* heeft tegen deze schorsing bezwaar gemaakt. In eerste instantie tegen de datum van de schorsing daar hij zijn lessen nodig had ter voorbereiding van de toetsweek, ten tweede omdat het schorsingsbesluit niet door de juiste persoon was uitgevaardigd.

Vervolgens heeft de afdelingsleider op 9 december een nieuw schorsingsbesluit, ondertekend door de rector aan * overhandigd voor 8 januari 2020. De rector heeft de schorsing per mail extra toegelicht.

Op 13 december 2019 heeft er een gesprek plaatsgevonden met de rector en de afdelingsleider. De moeder van * was daarbij aanwezig. Zij voelde zich door de rector niet serieus genomen en had het idee dat dit gesprek slechts gevoerd werd omdat het moest, maar niet omdat de rector tot een oplossing wilde komen.

* zelf vindt dat hij zeker anders had kunnen reageren op het incident dat heeft plaatsgevonden op 4 december, maar aangezien hij zichzelf heeft beschermd tegen een mentaal en fysieke aanval, vond hij zijn eigen reactie niet intimiderend, sterker nog hij voelde zich juist geïntimideerd.

Volgens * kijkt de school onrechtvaardig naar deze situatie. Hij vindt de schorsing onterecht en als straf niet passend bij wat er is gebeurd. Een opvoedkundige maatregel had hij in deze situatie wel geaccepteerd.

Hij is ook bang dat de schorsing consequenties zal hebben voor zijn vervolgopleiding.

II. Standpunt van de school, aangeklaagden en het bevoegd gezag

Het verweer namens de school, aangeklaagden en het bevoegd gezag luidt als volgt.

De motivering van de school om een externe schorsing op te leggen was als volgt:

* kwam in de situatie op 4 december 2019 intimiderend over op de onderwijsassistente. Dit heeft grote impact gehad op het gevoel van veiligheid van de onderwijsassistente en op haar directe collega's.

De afweging voor een externe schorsing is geweest dat een interne schorsing plaatsvindt in lokaal 220, waar de onderwijsassistente werkt. Het argument voor de schorsing is intimiderend gedrag naar een medewerker (onderwijsassistent).

Op verzoek van * is de schorsing uitgesteld naar 10 januari, omdat hij in december moest leren voor de toetsweek.

Er is besloten tot deze schorsing om aan *, die zich niet van zijn houding bewust leek te zijn, een signaal af te geven.

Tevens is aangeboden om na de diplomering de schorsing uit het leerlingendossier te halen en ook niet richting een vervolgopleiding te vermelden, omdat leerlingen, naar mening van de rector, in een nieuwe omgeving een nieuwe kans verdienen.

* is in eerste instantie niet gehoord door de rector, aangezien niet in de procedure staat hoeft en de rector niet de indruk had dat dat het bezwaar zou tegenhouden.

Vervolgens heeft er op 13 december op verzoek van * toch een gesprek plaatsgevonden. Het gesprek met * en zijn moeder op 13 december 2019 was ingewikkeld. De afdelingsleider heeft getracht uit te leggen waarom * houding intimiderend kan overkomen. In dat overleg ging het met name over de term intimiderend, * had daar moeite mee.

De rector was van mening dat de procedure in eerste instantie niet goed is verlopen, zij heeft dit zo goed mogelijk gecorrigeerd.

Uit de gesprekken en de onderliggende stukken is het volgende gebleken. In de schorsingsbrief van 9 december 2019 is aanvankelijk onvoldoende gemotiveerd waarom er besloten is tot een eendaagse, externe schorsing. Op basis van de gesprekken die de rector na 9 december 2019 heeft gevoerd, heeft de rector de schorsing nader onderbouwd en uitgelegd. Een belangrijke overweging daarbij betreft het gedrag van * op 4 december 2019 in het opvanglokaal. Hiervan is de onderwijsassistente enorm geschrokken en het heeft negatief doorgewerkt op haar veiligheidsgevoel. Gelet op het negatieve effect van het gedrag van * op de medewerker, en daarbij gevoegd het gegeven dat er naar aanleiding van andere voorvallen al eerder door de schoolleiding met * is gesproken over het effect dat zijn gedrag op anderen kan hebben, kon de rector besluiten tot een eendaagse schorsing.

Het College van Bestuur is na de behandeling van het bezwaar tot de slotsom gekomen het bezwaar inzake de schorsing ongegrond te verklaren. Het deel van de klacht dat betrekking heeft over de gevolgde procedure, heeft het College van Bestuur als deels gegrond beoordeeld. Uit het dossier met gespreksverslagen van de rector komt duidelijk naar voren dat het verbale gedrag op 4 december 2019 een negatief effect heeft gehad op het gevoel van veiligheid van de onderwijsassistent. Op basis hiervan heeft de rector kunnen besluiten tot een eendaagse schorsing. Dat de gevolgde procedure niet correct is verlopen, doet daar niets aan af.

Om tegemoet te komen aan de zorgen over het mogelijke negatieve effect van de vermelding van de schorsing voor * vervolgopleiding, heeft de rector aangeboden om na diplomering de schorsing uit het leerlingendossier te verwijderen. Ook zal de school over de schorsing niet communiceren met het vervolgonderwijs. Wij verwachten dat de rector dit aanbod zal uitvoeren en aan de leerling bevestigen.

De door de school oorspronkelijk gevolgde procedure bij de schorsing was niet de juiste. Het College van Bestuur heeft aangegeven dat zij verwacht dat de rector de procedure en het belang van het juist volgen ervan binnen de schoolleiding nadrukkelijk aan de orde zal stellen om zo te bevorderen dat in de toekomst de procedure juist wordt gevolgd.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie zal beoordelen of er in dit geval voldoende aanleiding was om een sanctie op te leggen en of de keuze voor verwijdering proportioneel is.

Schorsingsbesluit

Op grond van artikel 13 van het Inrichtingsbesluit Wet op het voortgezet onderwijs mag het bevoegd gezag een leerling met opgave van redenen voor een periode van ten hoogste één week schorsen. Het schorsingsbesluit dient schriftelijk aan de meerderjarige leerling en de ouders te worden bekendgemaakt. De Commissie stelt vast dat verweerder (pedagogische) maatregelen kan treffen tegen handelingen en/of gedragingen van leerlingen die in strijd zijn met de voorschriften en regels die in en om de school gelden. Deze maatregelen heeft verweerder vastgelegd in haar 'Protocol Schorsing en verwijdering'.

Artikel 3.2 luidt als volgt: "Reden voor schorsing van de leerling van de school kan onder meer zijn dat de leerling heeft gehandeld in strijd met de op de school geldende gedragsregels of dat met de aanwezigheid van de leerling op school de orde, rust en het onderwijsklimaat op onaanvaardbare wijze wordt verstoord.

Een besluit om een leerling te schorsen moet worden gedragen door een op voldoende feitelijke grondslag gebaseerde motivering.

De Commissie stelt allereerst vast dat klager en de onderwijsassistent van mening verschillen in hun beleving van en ervaring met de situatie zoals die zich heeft voorgedaan. Het is voor de Commissie daarom niet eenvoudig om de juistheid van de ingenomen standpunten te verifiëren.

Zij overweegt vervolgens dat bij klachten over ongewenst intimiderend gedrag de perceptie van het slachtoffer leidend is.

Het ingewikkelde is dat ongewenst gedrag bewust kan plaatsvinden, maar ook onbedoeld zo kan overkomen op het slachtoffer. Het gaat hier echter niet om de intentie van *, maar om hoe de onderwijsassistent het als ontvanger heeft ervaren. Wat de één onschuldig vindt, kan de ander als vervelend, vijandig, vernederend of intimiderend ervaren.

De Commissie concludeert samenvattend dat, vanwege het onveilige gevoel dat bij de onderwijsassistent en haar collega's door het gedrag van de leerling is ontstaan, de school terecht een maatregel aan * heeft opgelegd.

Proportionaliteit

Uitgangspunt bij het opleggen van een sanctie of pedagogische maatregel is dat die een redelijk doel dient en in een juiste verhouding moet staan tot het gepleegde vergrijp.

De vraag die klager ter beantwoording heeft voorgelegd is of de externe schorsing van een dag proportioneel is geweest. De Commissie heeft hiervoor al geoordeeld dat de school terecht een maatregel aan klager heeft opgelegd.

De Commissie heeft op grond van aan haar bekende informatie geconstateerd dat er niet eerder voorvallen hebben plaatsgevonden waarvoor aan klager een maatregel is opgelegd. Volgens de school zijn er wel gesprekken met klager ten aanzien van zijn gedrag gevoerd, deze zijn echter niet in zijn dossier vastgelegd.

Na het incident op 4 december heeft verweerder klager voor een dag geschorst. Volgens artikel 2 van het Protocol schorsing en verwijdering had er ook voor gekozen kunnen worden om de leerling een opvoedkundige maatregel en ordemaatregelen op te leggen.

Aan klager is een externe schorsing opgelegd, daar de interne schorsing zou plaatsvinden in het lokaal van de geïntimideerde onderwijsassistente.

De Commissie acht deze keuze uit praktisch oogpunt begrijpelijk, maar oordeelt dat een interne schorsing niet slechts vanuit praktische overwegingen “verzwaard” kan worden naar een externe schorsing. Er zijn ongetwijfeld andere ruimten in de school beschikbaar. De commissie acht derhalve de externe schorsing niet proportioneel.

Het komt de Commissie voor, dat gezien het aanbod om de schorsing uit het leerling dossier te halen, de school de omstandigheid van de externe schorsing heeft willen verzachten.

De Commissie oordeelt dat een interne opgelegde schorsing als maatregel, redelijk geweest zou zijn gezien de omstandigheden en gezien de ernst van het voorval. Een externe schorsing is dat echter niet.

Daar de schorsing op verzoek van klager is verplaatst naar een voor hem geschikter moment en ook uit het leerling dossier zal worden verwijderd overweegt de Commissie dat klager verder niet in zijn belangen is geschaad.

Procedure

Door het bevoegd gezag is reeds geoordeeld dat de procedure met betrekking tot het eerste schorsingsbesluit niet juist gevolgd is. Omdat het schoolbestuur dit klachtonderdeel al gegrond heeft verklaard, oordeelt de Commissie dat klager geen belang meer heeft bij behandeling van dit onderdeel van de klacht door de Commissie.

De omissie in de procedure is in tweede instantie hersteld. De Commissie heeft geconstateerd dat de procedure met betrekking tot het herstelde schorsingsbesluit juist is gevolgd.

V. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat het geven van een externe schorsing niet proportioneel was en de klacht op dat punt gegrond is.

Voor het overige is de klacht ongegrond.

VI. Advies aan bevoegd gezag en klagers

Omdat de het college van bestuur zelf al maatregelen heeft genomen ten aanzien van deze procedure ziet de Commissie geen aanleiding tot het geven van een advies.

Aldus geoordeeld op 29 mei 2020 door mr. Joh. C. Westmaas, voorzitter, alsmede door J. T. Havinga MES en M. de Blaauw MEd, in tegenwoordigheid van mevr. mr. A.C. Gröllers als secretaris.